

Školní preventivní program

Obsah

	1. Program poradenských služeb	3
	2. Cíle programu	3
	3. Personální zajištění	4
	4. Vymezení činnosti týmu ŠPP	4
	5. Strategie předcházení školní neúspěšnosti	6
chování	6. Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového	9
	7. Krizový plán školy	14
	8. Legislativní podklady a normy	16
	9. Síť organizací a služeb	17
	10. Spolupráce na regionální úrovni	18
	11. Cíle prevence na naší škole	19
	12. Metodická doporučení „ Co dělat, když...“	19
	13. Minimální preventivní program	27

1. Program poradenských služeb

Program je určen především pro žáky ZŠ Velešín, svým rozsahem však zahrnuje také poradenskou činnost pro učitele dané školy i pro rodiče žáků školy.

Je zpracováván a aktualizován učiteli školy a poté předkládán ke schválení řediteli školy.

2. Cíle programu

- Poradenská činnost směřující k prevenci nežádoucích jevů.
- Pomoc při uspokojování specifických výchovných a vzdělávacích potřeb žáků.
- Pomoc při řešení příčin školní neúspěšnosti.
- Pomoc při řešení osobních a rodinných vztahových problémů žáků.
- Prohloubit a zlepšit spolupráci i komunikaci mezi školou a rodiči.
- Pomoc žákům sociálně znevýhodněným.
- Nabídka kariérního poradenství a asistence při volbě školy.
- Pomoc žákům ve zvládání učebních nároků školy.
- Vytváření preventivních programů.
- Včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů.
- Integrovaní poradenských služeb s využitím PPP Český Krumlov, SPC Spirála Český Krumlov.
- Pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti.
- Sledovat účinnost preventivního školního programu a vytvořit metodické zázemí pro jeho vytváření a realizaci.
- Připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Práce s nadanými žáky.
- Metodická podpora učitelům při aplikaci psychologických a speciálně - pedagogických aspektů vzdělávání.

3. Personální zajištění

Tým školního poradenského pracoviště ZŠ Velešín tvoří:

- Výchovní poradce – Mgr. Radka Pfeřlová
- Školní metodik prevence – Mgr. Libuše Rynešová (1. stupeň)
- Poradce pro volbu povolání - Mgr. Petra Brabcová
- Třídní učitelé - dle aktuálního školního roku
- Učitelé výchov
- Další pedagogičtí pracovníci školy

4. Vymezení činnosti týmu ŠPP

a) Výchovní poradce – konzultační hodiny: pondělí 14.00 – 15:00, dále dle dohody.

- Vykonává činnost poradenskou, metodickou, informační, dokumentační a evidenční. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.
- Vede celý tým poradenských služeb.
- Podílí se na integraci a inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- S třídními učiteli konzultuje případné výchovné a vzdělávací problémy žáků.
- Podílí se na šetření výchovných problémů žáků.
- Poskytuje informace o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům i jejich zákonným zástupcům.
- Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC Český Krumlov, SPC a PPP České Budějovice, SPC Týn nad Vltavou).
- Vede písemné záznamy, které umožňují doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

- Předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

b) Školní metodik prevence – konzultační hodiny: pondělí 8.00-8.45, úterý 9.00-9.40 pátek 10.00-10.45, dále dle dohody a potřeby

- Vykonává činnost metodickou, koordinační, informační, poradenskou, dokumentační a evidenční.
- Připravuje, koordinuje a realizuje preventivní program školy, spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy.

c) Poradce pro volbu povolání - konzultační hodiny dle dohody.

- Zprostředkovává žákům kariérové poradenství (koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství).
- Asistuje při volbě vhodné školy u žáků devátých (popř. pátých a sedmých) ročníků.
- Předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Organizuje a vede schůzky pro rodiče vycházejících žáků.

d) Třídní učitelé - konzultační hodiny dle dohody.

- Motivují třídu k vytvoření vlastních vnitřních pravidel, která jsou v souladu se školním řádem.
- Podporují rozvoj pozitivních interakcí mezi žáky, napomáhají při vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě.
- Získávají si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy, jejich rodinném zázemí.

- Spolupracují s výchovným poradcem a metodikem prevence při vyhledávání problémových žáků, při řešení jejich kázeňských i naukových problémů.

e) Učitelé výchov a další pedagogičtí pracovníci školy - konzultační hodiny dle dohody.

- Spolupracují s výše uvedenými pedagogickými pracovníky při práci s žáky.
- Motivují žáky k vytvoření vlastních vnitřních pravidel, která jsou v souladu se školním řádem.
- Podporují rozvoj pozitivních interakcí mezi žáky.
- Napomáhají při vytváření pozitivního klimatu ve škole.

5. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

„Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přináší mimo jiné na základě ust. §7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.“

„Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Svým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k získávání vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu.“

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- školní nezralost
- včas nerozpoznané smyslové vady- sluchu (v souvislosti s tím řeči), zraku ○ nízký intelekt
- vliv rodiny- přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, ○ přecvičování leváctví, chybějící motivace k plnění školní povinností ○ vývojové poruchy učení či chování ○ častá krátkodobá absence ○ onemocnění žáka ○ dlouhodobá absence ○ záškoláctví či skryté záškoláctví ○ náročná životní situace
- odlišné sociokulturní prostředí

Při zjišťování příčin neúspěšnosti na naší škole vycházíme ze zkušeností z minulého školního roku a budeme pokračovat ve vzájemné spolupráci: třídní učitel-

žák-ostatní vyučující - výchovný poradce - metodik prevence - vedení školy - ostatní pedagogičtí pracovníci-zákonní zástupci.

Podle povahy příčin rovněž další mimoškolní instituce, např. Pedagogicko-psychologická poradna, Středisko výchovné péče, OSPOD, lékaři a Policie ČR.

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- a) pozorováním jako diagnostickou metodou
- b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci
- c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch, bude o této skutečnosti prokazatelným způsobem včas informovat zákonné zástupce, na základě zjištěných příčin budou přistupovat k žákovi individuálně vzhledem k jeho možnostem a schopnostem.

Motivace žáka ke vzdělávání a lepšímu výsledku bude promyšlena a aplikována tak, aby se žák snažil pochopit souvislosti učiva s praktickým využitím v životě, u starších žáků s možnou budoucí profesí.

Na základě dohody s vyučujícím předmětu, kde je žák neúspěšný, mu bude umožněno:

- individuální a opakované vysvětlení učiva,
- ověřování menšího objemu učiva po částech,
- ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější,
- stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva,
- navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta,
- zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám (stanoveno PPP, SPC, lékařem).

Ve vyučovací hodině:

- věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- dává žákovi jasné a stručné pokyny
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- případně pomůže žákovi se začátkem práce a ujistí ho průběžně o správném postupu
- předem stanoví rozsah práce nutný k ohodnocení
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady.

Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:

- ústní formou - frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu (na základě domluvy s vyučujícím)
- písemným prověřováním znalostí - kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím).

Při ověřování učiva:

- učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky,
- stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen,
- bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů,
- zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců,
- všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Důležitost domácí přípravy

- domácí příprava, psaní domácích úkolů je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování,
- navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

- rozvoj smyslu pro plnění povinností,
- procvičování probraného učiva,
- ověření si své úrovně pochopení učiva.

6. Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

- Základním prvkem prevence šikany na ZŠ Velešín je vytváření příjemné a přátelské atmosféry ve škole, ve třídě, ve skupině mezi žáky i v širším kolektivu mezi žáky, učiteli a ostatními zaměstnanci školy.
- Nejvíce mohou přispět třídní učitelé, kteří nejlépe znají žáky ve svých třídách. Stejně důležitý je ale kterýkoli zaměstnanec školy, ke kterému mají děti důvěru a jsou ochotny ho vyhledat se svými problémy.
- Učitelé podporují mezi žáky vzájemné vztahy založené na principu partnerství a vzájemného respektu. Žáci se pod vedením učitelů učí tolerovat odlišné názory, prosazovat své názory slušnou a nenásilnou formou, učí se vzájemně poskytovat i přijímat pomoc. Toho učitelé dosahují pozitivní motivací a pozitivním hodnocením.
- Pozitivní hodnocení používají učitelé zejména u dětí plachých, úzkostných, méně výřečných, handicapovaných, či jinak potenciálně izolovaných. Povzbuzují jejich sebevědomí a vytvářejí příležitosti, aby takové děti mohly v něčem vyniknout, zapojit se do činnosti a stát se samozřejmou součástí kolektivu.
- Ve vztahu k žákům učitelé vystupují jako partneři v procesu vzdělávání, ale zároveň jako pracovní a výchovné authority.
- Důležitou roli v předcházení šikaně má rodinné zázemí a spolupráce rodiny se školou, potažmo s třídním učitelem. To hraje zásadní roli jak u případné oběti, tak především u případného agresora.
- Účinnou součástí prevence šikany je dohled dospělých nad žáky, který snižuje počet příležitosti k šikaně a umožňuje odhalovat jednotlivé případy hned v zárodku.
- Usměrnit závadné chování ve vztazích mezi žáky pomáhá také neformální práce třídních samospráv a školní žakovské samosprávy.

Za rizikové chování nepovažujeme krátkodobý konflikt mezi jedinci, rvačku, pokud tyto nejsou vedeny s cílem druhému ublížit, zastrašit, pobavit druhé za účelem zesměšnění. Vždy je třeba posoudit pohnutky osoby vyvolávající konflikt a chování tzv. oběti. Je důležité respektovat osobnost obou zúčastněných stran a zachovat nestrannost při rozhovoru s nimi.

Postup při řešení agresivního chování

Během své každodenní práce si především pedagogičtí pracovníci školy všímají chování žáků a každý projev agrese řeší s příslušným žákem hned na místě domluvou. Pokud se agresivní chování žáka opakuje, postoupí řešení třídnímu učiteli, který věc s žákem projedná, případně informuje rodiče a podle okolností přistoupí k udělení kázeňského opatření. Zvláště závažné agresivní chování žáků řeší třídní učitelé ve spolupráci se školním preventivním týmem (metodik prevence, výchovná poradkyně).

Pokud agresivní chování jednotlivce či skupiny začne vykazovat charakteristické znaky šikany (viz Příloha č. 1), postupujeme následujícím způsobem:

1. Překonání šoku a pomoc oběti.
2. Spolupráce pedagogů.

3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Informování rodičů oběti.
6. V závažných případech nahlášení Policii ČR, OSPOD, lékaři.

Při vyšetřování šikany použijeme strategii prováděnou v těchto 5 krocích:

1. Zajištění ochrany obětem.
2. Rozhovor s informátory a oběťmi.
3. Nalezení vhodných svědků.
4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikdy konfrontace obětí a agresorů!).
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

Výchovná opatření

Škola má k dispozici pro potrestání agresorů běžná i mimořádná opatření:

- Výchovná opatření (napomenutí a důtka pedagoga, důtka ředitele školy).
- Snížení známky z chování.
- Převedení agresora (ne oběti) do jiné třídy.
- Krátkodobý dobrovolný pobyt agresora v dětském diagnostickém ústavu nebo středisku výchovné péče – se souhlasem rodičů.
- Umístění agresora do diagnostického ústavu na předběžné opatření a popř. následné nařízení ústavní výchovy – možno i bez souhlasu rodičů rozhodnutím soudu.

**Na koho se
obrátit:**

Ve škole:

Školní metodik prevence:

Mgr. Libuše Rynešová (1. stupeň)

Kabinet metodika prevence, přízemí – pavilon II. stupně, nebo 2. patro pavilonu I. stupně

E- mail: libuse.rynesova@zsvelesin.cz

Výchovná poradkyně :

Mgr. Radka Pěfrlová

Kabinet výchovného poradce, 3. patro hlavní budovy, nebo 2. patro pavilonu I. stupně

E- mail: radka.pefrlova@zsvelesin.cz

Ředitel školy:

Mgr. Luděk Kopřiva

Ředitelna: 2. patro hlavní budovy

E- mail: luděk.kopriva@zsvelesin.cz

Kancelář školy:

Telefon: 380 331 614

E- mail: mail@zsvelesin.cz

Mimo školu:

SPIRÁLA

Středisko výchovné péče

Špičák 114

381 01 Český

Krumlov tel:

380712426 426

mobil: **602 491 400**

E-mail:

spirala@krumlov.cz

internet:

[www.spirala.krumlov](http://www.spirala.krumlov.cz)

[.cz](http://www.spirala.krumlov.cz)

Otevřeno: <https://www.facebook.com/spiralaos.sdruzeni>

P

o-Čt 8,00 -

17,30 Pá

8,00 -

15,00

Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice

Pracoviště Český Krumlov

Kaplická 19

381 01 Český Krumlov

Web a kontakty:

<http://www.ppppcb.cz> tel.:

380 711 505 mob. 602 325

693

e-mail: poradna.krumlov@pppcb.cz

Mgr. Jakub Průcha

speciální pedagog

metodik prevence

tel.: 380 711 505 e-mail:

jakub.prucha@pppcb.cz

konzultační hodiny: **dle**

individuální potřeby

**Michaela
Radimská**
psycholog
Tel.: 380 711
505
E - mail: michaela.radimska@pppcb.cz

Příloha č.1

Šikana – charakteristika

Šikanování je jakékoliv chování, **jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrášovat jiného žáka**, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak **fyzické útoky** v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i **útoky slovní** v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování.

Může mít i formu **sexuálního obtěžování až zneužívání**. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví. Pocit bezpečí každého jedince je neodmyslitelnou podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu školy.

Všechny školy a školská zařízení mají proto povinnost předcházet všem náznakům agresivity a všem způsobům šikanování mezi žáky a svěřenci.

Šikanování nesmí být pracovníky školy v jakékoli formě akceptováno.

Šikanování se ve své zárodečné formě vyskytuje prakticky na všech školách.

Probíhá nejčastěji mezi žáky ve stejné třídě či výchovné skupině a odehrává se v době přestávek, cestou do školy a ze školy nebo v době osobního volna.

Projevy šikanování

Šikanování má ve svých projevech velice **různou podobu s následky především na psychickém zdraví**. Jejich znaky je možno rozdělit podle různých hledisek přibližně do následujících skupin:

- verbální přímé a nepřímé
- fyzické přímé a nepřímé
- aktivní a pasivní.

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech nabýt i rysy organizovaného zločinu.

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.

- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči. Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje, jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv, stále postrádá nějaké své věci, odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit. (Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť přízpůsobovací konflikty nejsou vzácností!).

Příznaky šikanování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi, dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem, chodí domů ze školy hladové (agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!", ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze, nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.).
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislivým, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.

- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí, rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Zdroj: Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MŠMT- 21149/2016)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: [21291/2010-28](#))

7. Krizový plán školy

Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě podezření či výskytu šikany a návykových látek mezi žáky. Krizový plán je součástí Minimálního preventivního programu, jeho základem je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51 a Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6, Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních , č.j. 16227/96-22.

7.1 Prevence a postup v případě řešení šikany

1. Všichni pedagogičtí pracovníci školy při svém kontaktu se žáky při vyučovacích hodinách i mimo ně, v areálu školy a na mimoškolních akcích sledují chování žáků vůči sobě navzájem, ve vztahu k žákům zachovávají profesionální přístup. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat nejen přímým, ale především nepřímým znakům šikanování (viz příloha č. 1 Metodického pokynu MŠMT 24-246/2008-6).
2. Třídní učitel je v pravidelném kontaktu se žáky třídy, na třídnických hodinách se zajímá o problémy žáků a o jejich vzájemné vztahy. V případě výskytu konfliktů se pokouší zjistit jejich příčinu a zamezit dalšímu rozvoji.
3. V případě podezření na výskyt šikany nebo chování, ze kterého by se mohla šikana vyvinout, neprodleně každý z pedagogů o věci informuje třídního učitele.
4. Třídní učitel ihned informuje výchovného poradce a upozorní na problém všechny pedagogy, kteří se třídou pravidelně pracují, požádá je o spolupráci při sledování třídy.
5. Třídní učitel se ve spolupráci s výchovným poradcem pokusí získat více informací o vývoji vztahů mezi žáky třídy. Způsob projedná s výchovným poradcem. Žádný z pedagogů žáky nebude předem v této věci kontaktovat ani provádět vyšetřování. Výchovný poradce o situaci informuje vedení školy.
6. Při potvrzení podezření na výskyt šikany výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy provedou hlubší vyšetření situace. Při šetření postupují podle doporučených metod čl. 6, odst. 3 A, 3 B Metodického pokynu MŠMT 24-246/2008-6.
7. Pokud se vyšetřováním prokáže výskyt šikany v třídním kolektivu, je nutná důsledná ochrana oběti, popř. obětí, informování třídy o výsledcích vyšetřování včetně dalšího postupu a kázeňských opatření pro agresory. S výsledky vyšetřování jsou vedením školy seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. Informace třídě předá vedení školy ve spolupráci s výchovným poradcem a třídním učitelem, ochranu oběti a sledování třídy zajistí všichni pedagogičtí pracovníci.
8. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, popř. vedením školy informuje o výsledcích vyšetřování a dalším postupu zákonné zástupce agresora (agresorů), ale také zákonné zástupce oběti.
9. Stupeň udělených kázeňských opatření a další postup školy se řídí Metodickým pokynem MŠMT 24-246/2008-6, čl. 7, 8 a 9 podle závažnosti zjištěných skutečností.

7.2 Prevence a postup v případě zjištění výskytu návykových látek

V případě zjištění držení, popřípadě zneužití návykové látky žákem je závazný následující postup:

1. Pedagogický pracovník zabrání žákovi/žákům v distribuci, popř. konzumaci návykové látky, látku odebere a zajistí. Škola neprovádí testování žáků na zneužití návykových látek.
2. Ihned informuje vedení školy o dané situaci.
3. Zadrženou látku je nutné uložit v obalu u vedení školy, látku netestovat.
4. Pedagogický pracovník posoudí zdravotní stav žáka/žáků. O situaci neprodleně informuje zákonné zástupce žáka, v případě akutního ohrožení zdraví zajistí odbornou pomoc lékaře.
5. Provede stručný písemný záznam o dané situaci opatřený podpisy svědků a podpisem žáka, u kterého byla látka zjištěna. Záznam je uložen v písemné agendě školního metodika prevence.
6. V případě zjištění výskytu návykové látky vedení školy informuje Policii ČR. Zástupcům Policie ČR je předána zajištěná látka a kopie záznamu o situaci. V případě zadržení alkoholu je vrácen zákonným zástupcům žáka.
7. Žák, podezřelý z držení a ze zneužití návykové látky, pokud jeho stav nevyžaduje lékařskou pomoc, musí být do příjezdu Policie ČR držen v izolaci pod dohledem pedagogického pracovníka nepřetržitě. Nikdo z pedagogických pracovníků nesmí provést u žáka osobní prohlídku.
8. Školní metodik prevence písemně informuje o situaci pracovníky OSPODu, popřípadě úřadu, do jehož agendy žák patří trvalým bydlištěm.
9. Věc projedná třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a školním metodikem prevence se zákonnými zástupci žáka. Na této schůzce jsou rodičům poskytnuty informace o možnostech odborné pomoci.
10. Kázeňská opatření jsou žákům udělena v souladu se školním řádem.

8. Legislativní podklady a normy

Přehled platných předpisů legislativní i nelegislativní povahy z oblasti primární prevence rizikového chování.

Koncepční a metodické materiály MŠMT i dalších subjektů, krajské koncepce primární prevence.

Dokumenty závazné, metodické i informativní povahy z předmětné oblasti.

Informační zdroj: www.prevence-info.cz

9. Síť organizací a služeb

Informační zdroj:

www.prevence-info.cz

- Internetové odkazy a poradny:
 - ☐ www.adiktologie.cz
 - ☐ www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)
 - ☐ www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)
 - ☐ www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)
- ☐ www.detskaprava.cz
- ☐ www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)
- ☐ www.drogovaporadna.cz
- ☐ www.minimalizacesikany.cz
- ☐ www.modralinka.cz
- ☐ www.nasedite.cz
- ☐ www.odrogach.cz
- ☐ www.koordona.cz (koalice neziskových organizací proti domácímu násilí)
- ☐ www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)
- ☐ www.podaneruce.cz
- ☐ www.poradenskecentrum.cz
- ☐ www.prestantekourit.cz

Městská policie Velešín
VOZP – VZPoura úrazům
PPP Český Krumlov
SPC České Budějovice
Středisko výchovné péče Spirála
ICOS Český Krumlov
MP Education
Portus Prachatice
Okresní metodik prevence
Centrum Pochodeň Písek
Národní iniciativa pro život

10. Spolupráce na regionální úrovni

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
PPP		ppp.ckrumlov.@seznam.cz
Portus Prachatice		
SVP Spirála	Mgr. Valová	380 712 426, spirala@krumlov.cz
VOZP Vzpoura úrazům		
Molo Velešín		731 604 452
ICOS Český Krumlov	Mgr. Nerudová	
Městská policie Velešín		mp@velesin.cz
Centrum Pochodeň Písek		
Národní iniciativa pro život		
Městská policie Český Krumlov	Pavel Pípal	E-mail: pavel.pipal@mu.ckrumlov.cz
Zdravá5	Monika Sádlová	758 125 578
Policie ČR , tiskový mluvčí a preventista	Por. M. Šupík	
OSPOD	Bc. Jiří Kolín	380 303 182
OMP	Mgr. Jakub Průcha	380 711 505

11. Cíle prevence na naší škole

Dlouhodobé cíle:

- Ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti.
- Působit na žáky, aby v nich byly upevněny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení.
- Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilovat sebevědomí, sebeúctu, překonávat překážky a řešit krizové situace.
- Vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle:

- Zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP).
- Podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní samospráva).
- Pravidelné neformální setkávání pedagogů.
- Podporovat u rodičů zájem o dění ve škole.
- Prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Krátkodobé cíle:

- Zajistit besedy.
- Zajistit aktivity s Policií ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování.
- Zapojovat děti do aktivit školy.
- Podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí v aktivitách školy, ZUŠ Velešín, řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování.
- Zajistit proškolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování.
- Nabídnout besedy s odborníky v oblasti PP rodičům našich žáků, zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování.

12. Metodická doporučení „ Co dělat, když...“

Šikana

- Pracovník školy (i nepedagogičtí zaměstnanci) je v prostorách školy svědkem šikany mezi dětmi nebo mu takové jednání kterýkoliv žák oznámí.
- Pokud je to možné, bezprostředně zasáhne, aby takové jednání ukončil.
- Nejpozději následující den o tom vyrozumí třídního učitele žáka (nebo zástupce ředitele školy / nebo školního metodika prevence) – kapitola Na koho se obrátit.
- Ti si tuto informaci vzájemně předají a začnou ji řešit.
- Informaci tohoto druhu nesmí zaměstnanec nechat být a dále ji neřešit.

Návykové látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

- Školním řádem škola stanoví zákaz užívání návykových látek (dále jen NL), jejich distribuci, přechovávání a další formy nakládání. Současně stanoví zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanoví rovněž sankci za porušení zákazu. Při používání sankcí je nutný individuální přístup podle vážnosti jednotlivých případů.
- Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy §187 a § 188 trestního zákoníku a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace NL ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek a zajistit ji, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat.
- O události se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na NL, případně další vyšetření, a s jakým výsledkem, viz níže. Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

- V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého studenta, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyrozumění škola učiní i v případě, kdy žák způsobilý k pobytu ve škole je.
- V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

- V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem, užívání NL je porušením školního řádu.
- Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.

Distribuce NL ve škole

Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (provinění v případě nezletilého žáka) – ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

- a) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- b) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- c) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem
- (3) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky. (4) V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- (3) O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- (4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že některý z žáků má NL u sebe, postupují takto:

- (1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- (2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.

(3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. **U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.**

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, nebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholu dětem do 18 let může být přestupkem dle § 30 odst 1, písm a), e) zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb. Nebo může být i trestným činem Podání alkoholu dítěti § 204 trestního zákoníku (zák. č. 40 2009 Sb.)

- Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.
- Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci. Měla by tuto skutečnost zároveň oznámit na Policii ČR, neboť je důvodné podezření ze spáchání trestného činu Podání alkoholu dítěti podle ustanovení § 204 trestního zákoníku.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého studenta a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálněprávní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

- oznamování OSPODu by mělo proběhnout ihned po prvním zjištění požívání alkoholu, protože v § 6 odst. 1 písm. c) zákona o sociálně právní ochraně dětí (zák.

č. 359/1999 Sb.) je uvedeno děti které požívají alkohol. Oznamovací povinnost má škola a školské zařízení dle § 10 tohoto zákona.

- V případě žákova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Za rizikové a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Nález alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

(2) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce (pověřený zástupce platí i v případě akcí konaných mimo školu – školní výlety apod.). Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nález vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož nezletilého žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

- Prostory školy je vhodné označit viditelným textem a grafickou značkou zákazu kouření. Takto je třeba označit vnitřní i vnější prostory.
- Školním řádem je nutné kouření v prostorách školy zakázat a stanovit opatření za porušování tohoto zákazu.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam.
- V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc nebo od jiných subjektů nebo školských zařízení.
- Z konzumace tabákových výrobků ve škole vyvodí opatření stanovená školním řádem

Agresivní rodič ve škole

A

- 1) V době výuky školu navštíví rodič a začne být agresivní vůči dítěti (ne vlastnímu - případ, kdy rodič přijde řešit za své dítě problém přímo s jiným dítětem).
- 2) Vyučující (nebo pedagogický dozor) dítě okamžitě odvede z dosahu rodiče a předá ho jinému pedagogovi do kabinetu nebo jiné třídy – za každou cenu zabrání dalšímu kontaktu s agresivním rodičem (platí i pro případy vyslýchání a tzv. „vyříkávání si“).
- 3) Učitel sdělí rodiči, aby si domluvil schůzku s třídním učitelem a vyzve ho k okamžitému opuštění školy. Upozorní ho, že pokud tak neučiní dobrovolně, bude přivolána Policie ČR, aby ho ze školy vyvedla.
- 4) Pokud se jedná o věc, která se nestala ve škole, odkáže rodiče, aby se obrátil přímo na rodiče dotyčného žáka.

B

- 1) Školu navštíví rodič a začne být agresivní vůči konkrétnímu učiteli/učitelce (nejprve slovní agrese, vulgarismy, vyhrožování, hrozba fyzickým násilím).
- 2) Učitel/učitelka okamžitě přeruší jednání a co nejrychleji opustí daný prostor. Neprodleně o agresivním rodiči informuje vedení školy.
- 3) Je výhodnější, aby u problematického rozhovoru byl i další pedagog pro pozdější potvrzení průběhu rozhovoru.
- 4) Pokud se bude situace nadále vyhrcovat, je možno přivolat Policii ČR

Ohrožení bezpečnosti žáků před budovou školy jinými osobami

A

- 1) Před budovou školy jsou žáci školy slovně nebo fyzicky napadáni cizími osobami (rodiče jiných žáků, neznámí dospělí, starší mládež nebo děti, které nejsou žáky školy).
- 2) Zaměstnanec vyzve tyto osoby, aby svého jednání zanechaly a opustily bezprostřední okolí školy. Zároveň neprodleně zajistí žákům školy azyl ve školní budově, dokud nepomine bezprostřední hrozba.
- 3) Pokud jeho autorita nestačí na vyřešení situace, na základě vlastního úsudku si vyžádá okamžitý příjezd hlídky Policie ČR.
- 4) Informuje vedení školy.
- 5) Vyčká příjezdu Policie ČR (Městské policie) a poskytne jí informace.
- 6) V odůvodněných případech vedení školy informuje rodiče, aby si své děti vyzvedli ve škole.

B

- 1) Před budovou školy žákům cizí osoby nabízejí sladkosti, cigarety, drogy, případně doprovod či odvoz domů.
- 2) Zaměstnanec vyzve tyto osoby, aby svého jednání zanechaly. Poučí přítomné děti, aby na nabídky nereagovaly.
- 3) Bezprostředně informuje vedení školy.
- 4) Vedení školy vyrozumí Policii ČR, Městskou policii.

Úraz ve škole nebo na školní akci

- pokud je žák vystaven ve škole situaci, kdy utrpí pád, úder - a) po kterém zůstane sedět nebo ležet na zemi b) projeví se u něj silná emoční reakce – pláč, křik, lítostivost - učitel vždy písemně do žákovské knížky nebo telefonicky informuje rodiče,
- pokud žák utrpí ve škole zranění – a) modřina b) boule c) naraženina – omezení hybnosti končetin d) krvácivé zranění - žákovi je v rámci možností školy poskytnuta 1. pomoc, učitel vždy telefonicky informuje rodiče, učitel o tom neprodleně (ještě též den) provede zápis do Knihy úrazů,
- úraz žáka řeší vždy ten učitel, v jehož vyučovací hodině se úraz stal, nebo který v místě v danou dobu vykonával pedagogický dohled.

Kyberšikana

- pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon nebo přes sociální sítě (facebook), třídní učitel okamžitě informuje ředitele školy, výchovného poradce, školního metodika prevence,
- rodiče nebo zákonní zástupci jsou pozváni do školy a s jejich pomocí se snaží eliminovat možnost přístupu k žákovi (oběti) od agresora,

- pokud je agresor neznámý, je v této situaci doporučeno řídit se pravidly pro bezpečný pohyb na internetu (také je lepší změnit telefonní číslo, adresu na facebooku, internetu, mailu či zvolit jinou sociální síť),
- po určitou dobu se snažit vyhýbat těmto kontaktům,
- pokud je agresor známý, je třeba informovat také zákonného zástupce agresora a vysvětlit mu, že jde v podstatě o trestný čin, který by měl být takto posuzován, pokud nebude s okamžitou platností ukončen,
- pokud došlo k tomuto činu v prostorách školy, bude přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád), v opačném případě je na zákonných zástupcích, zda případ nahlásí příslušným orgánům (Policii ČR).

Rasismus

- vzhledem k závažnosti tohoto tématu třídní učitel neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti,
- oznámí skutečnost rodičům nebo zákonným zástupcům oběti i agresora a postupuje dle Preventivního plánu proti šikaně, popř. informuje Policii ČR dle závažnosti situace a případného ohrožení bezpečí oběti,
- přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

Podvod

- zpravidla jde o podvody typu falšování podpisu rodičů nebo zákonných zástupců, klasifikace v žákovských knížkách, pracovních úkolů,
- pokud jde o falšování podpisu na omluvence z důvodu nepřítomnosti žáka ve vyučování, je třeba tento přestupek klasifikovat jako záškoláctví (viz záškoláctví),
- tento přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

Poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

- včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení s jakoukoli argumentací,...),
- pedagogický pracovník není terapeut, zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte,
- doporučit kontakt na psychologa nebo lékaře
- platí i v případě sebepoškozování dítěte.
- kdo řeší:
 - a) třídní učitel
 - b) pedagogický pracovník
 - c) vedení školy
 - d) pediatr
 - e) rodiče
 - f) Školní poradenské pracoviště

13. Minimální preventivní program

ŠKOLNÍ ROK 2025-2026

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Velešín, Družstevní 340, PSČ 382 32
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Luděk Kopriva
Telefon na ředitele	380 331 614
E-mail na ředitele	ludek.kopriva@zsvelesin.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Libuše Rynešová (1. stupeň)
Telefon	380 331 614
E-mail	libuse.rynesova@zsvelesin.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Radka Pfeřlová
Telefon	380 331 614
E-mail	radka.pfeřlova@zsvelesin.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce pro volbu povolání	Mgr. Petra Brabcová
Telefon	380 331 614
E-mail	petra.brabcova@zsvelesin.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I. stupeň	14	235
ZŠ - II. stupeň	12	248
Celkem	26	483

Použitá terminologie a zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

OMP – Okresní metodik prevence

2. ÚVOD

Nárůst rizikového chování a zneužívání návykových látek je v současné společnosti alarmujícím jevem, který se bohužel nevyhýbá ani nejmladším generacím, včetně dětí školního věku a dospívající mládeže. Konkrétně děti, které navštěvují základní školy, tvoří jednu z nejvíce ohrožených a zranitelných skupin. V tomto formativním období dochází k rychlému rozvoji osobnosti, k vytváření postojů a k osvojování sociálních dovedností. Zkušenosti a vlivy v tomto věku mají zásadní dopad na budoucí rozhodování, včetně vztahu k rizikovým faktorům.

Je proto naprosto klíčové a strategicky významné zahájit cílenou primární prevenci právě v době povinné školní docházky. Škola představuje ideální prostředí, kde lze oslovit celou populaci dětí systematicky a dlouhodobě. Cílem této prevence je poskytnout žákům komplexní a potřebné informace – nejen o škodlivosti návykových látek, ale také o zdravém životním stylu, o zvládání stresu, o nácviku odmítání a o posilování sociálních dovedností. Tyto informace musí být navíc podány formou, která je přiměřená jejich věku, s využitím interaktivních metod a diskuse, aby byly co nejúčinnější.

Právní východiska

- Metodický pokyn MŠMT č.j.: 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. č.j.: 37 014/2005-25
- Pokyn MŠMT ČR č.j.: 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10 194/2002-14
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č.j. 16227/96-22.

3. VSTUPNÍ INFORMACE

3.1 Charakteristika školy

ZŠ Velešín má v současné době celkem 483 žáků. Věk žáků je mezi 6 –16 lety. Většina žáků je české národnosti. 25 žáků je ukrajinské národnosti. Velká část rodičů našich žáků dojíždí za prací mimo své bydliště. Škola je spádová.

- Silné stránky:

Hlavní silnou stránkou je vynikající síť externí spolupráce, která škole zajišťuje vysokou kvalitu a komplexnost preventivních a intervenčních opatření.

1. Meziresortní spolupráce

Škola má zajištěnou širokou podporu klíčových institucí, což umožňuje rychlou a efektivní reakci na různé typy rizikového chování:

Zdravotnická a bezpečnostní podpora: Aktivní a proaktivní spolupráce s lékařkou, Policií ČR, Městskou policií a OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí) zajišťuje, že škola má okamžitou oporu při řešení právních, bezpečnostních a zdravotních aspektů rizikového chování.

Odborné a koordinační zázemí: Spolupráce s PPP (Pedagogicko-psychologickou poradnou) a okresním protidrogovým koordinátorem garantuje, že preventivní programy jsou metodicky správné a v souladu s regionálními a celostátními strategiemi.

2. Kvalitní a systematické preventivní programy

Partnerství se specializovanou organizací: Spolupráce s organizací Portus Prachatice zajišťuje, že ve škole pravidelně probíhají ověřené, kvalitní a systematické preventivní programy, které jsou odborně vedené.

Přítomnost sdíleného terapeuta: Možnost využití sdíleného terapeuta představuje přímou a efektivní intervenci pro žáky, kteří potřebují individuální psychologickou podporu, čímž se účinně předchází prohloubení problémů a přechodu do závislosti nebo jiného závažného rizikového chování.

Tato síť odborníků a specializovaných služeb představuje významný ochranný faktor pro žáky a kompenzuje výše zmíněné slabé stránky plynoucí z rodinného a komunitního prostředí.

- Slabé stránky:

1. Dojíždění rodičů za prací (Oslabení rodinného prostředí)

Snížený dohled: Časová zaneprázdněnost a nepřítomnost rodičů zanechává děti déle bez dohledu, což otevírá prostor pro experimentování s rizikovým chováním a návykovými látkami.

Emocionální deficit: Omezený čas na kvalitní komunikaci může vést k pocitům osamělosti u dětí, které pak hledají uspokojení či přijetí v rizikových vrstevnických skupinách.

2. Malé zapojení do kroužků (Absence ochranných faktorů)

Riziko nudy a experimentování: Nedostatek organizovaných, pozitivních volnočasových aktivit je jedním z hlavních faktorů, který zvyšuje pravděpodobnost, že se děti začnou nudit a hledat nezdravé způsoby vyplnění času.

Omezený rozvoj dovedností: Dětem chybí prostor pro efektivní rozvoj sociálních dovedností a sebedůvěry (tzv. protektivní faktory), které jsou klíčové pro odmítání tlaku vrstevníků a pro zvládání zátěže.

Závěr: Z těchto důvodů musí být komplexní preventivní program školy obzvláště silný, aby kompenzoval chybějící dohled a pozitivní strukturu, které by měly děti primárně získávat v rodině a komunitě.

3.2 Mapování situace z hlediska rizikového chování

Úroveň rizikového chování žáků na škole je zjišťována průběžně prací třídních učitelů a učitelů jednotlivých předmětů, připomínkami žáků - Školní samospráva.

Na základě vyhodnocení loňského školního roku, dle zjištění z preventivních programů jsme zjistili, že je třeba se zaměřit na tyto nežádoucí jevy:

- Užívání a experimentování s návykovými látkami.
- Zlepšení sociálních vztahů ve třídních kolektivech.
- Nevhodné chování mezi žáky.
- Na rozvoj sociálních dovedností dětí v rámci prevence rizikového chování, zodpovědnost za svá slova.
- Důraz bude kladen na uvědomování si důsledků verbálního chování - tento proces zahrnuje výchovu k respektu, empatii a zodpovědnosti za svá slova.
- Zaměříme se na prevenci kyberšikany a kyberkriminality.
- Zaměříme se na prevenci sebepoškozování, zneužívání dětí, psychohygieny, anorexie, bulimie, xenofobie a rasismus.

Tyto výchovné problémy jsou řešeny na provozních poradách, metodických schůzkách, při rozhovorech s třídním učitelem. Probíhají výchovné pohovory ŠMP a výchovné poradkyně. V případě neomluvené absence žáka je svolána výchovná komise. Škola při těchto projevech spolupracuje s OSPOD.

3.3 Informace od rodičů

Informace jsou získávány i prostřednictvím schůzek a konzultacemi s rodiči. Nejvíce problémů pociťují rodiče ve způsobu trávení volného času svých dětí. Žákům naší školy jsou i v tomto školním roce nabídnuty zájmové kroužky. Podněty od rodičů, či problémy, jsou prostřednictvím třídních učitelů předány výchovnému poradci a metodikovi prevence rizikového chování.

Minimum pro rodiče:

- **Rodiče by si měli všimnout nejrozumnějších projevů, které by mohly být známkou šikany. Mohou to být například změny chování a nálady dítěte, bolesti břicha před cestou do školy, poničené pomůcky nebo stálý nedostatek peněz.**
- **Pokud se dítě se svým trápením svěří, je důležité, aby mu rodiče věřili a citově ho podpořili.**
- **Je potřeba zjistit co, kdy, kde a jak se stalo.**
- **Následuje návštěva školy. Je důležité informovat třídního učitele a ředitele a zjistit, zda je škola schopna odborné pomoci.**
- **Rodiče se mohou obrátit na specialistu v pedagogicko – psychologické poradně nebo ve -Středisku výchovné péče.**

3.4 Informační zdroje

- Informace od OMP.
- Informace získané z odborných seminářů a pracovních setkání ŠMP.
- Internetové stránky zaměřené na oblast rizikového chování.
- Knihy zaměřené na oblast rizikového chování, časopis Prevence.
- Poznátky získané na základě vlastního šetření.
- Informace získané od pracovníků a žáků školy.
- Informace získané od školních metodiků prevence z jiných škol v regionu.

- DVD zaměřená na oblast rizikového chování.
- Informace z médií.

4. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

4.1 Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana,
- rasismus,
- vandalismus,
- kriminalita,
- delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, nikotinové sáčky, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- prevence úrazů.

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- týrání a zneužívání dětí
- poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
- domácího násilí.

4.2 Cílové skupiny

- pedagogové jako jeden tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům,
- rodiče dětí navštěvujících naši školu,
- hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

4.3 Cíle prevence na škole

Dlouhodobé cíle:

- ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti,

- působit na žáky, aby v nich byly upevněny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení,
- prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilovat sebevědomí, sebeúctu, překonávat překážky a řešit krizové situace,
- vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle:

- pravidelná práce s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP),
- podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní samospráva),
- setkávání pedagogů,
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Krátkodobé cíle:

- zajistit besedy, nebo jiné aktivity s Policií ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování,
- zapojovat děti do aktivit školy,
- podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí v aktivitách školy, ZUŠ Velešín, řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování,
- zajistit proškolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování,
- seznámení nových žáků školy s MP,
- vypracování informačních tabulí a nástěnek k tématům prevence na škole.

4.4 Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování,
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a vyhodnocováním Minimálního preventivního programu,
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady,
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu.

Školní metodik prevence

- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů, koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,
- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování,
- koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování,
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování,
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

Informační činnosti

- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

Poradenské činnosti

- poskytování poradenských služeb žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli),
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole,
- koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci)

- spolupracuje se školním metodikem prevence, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,

- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy.

Pedagogové

- věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod ŠVP školy,
- na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období,
- konzultují případné problémy, navrhuji opatření.

4.5 Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální přístup k žákům
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty...)
- přednášky, besedy, sociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání nabídky drog
- skupinová práce ve třídě, apod.

4.6 Tým a jeho vzdělávání

- základ realizačního týmu tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce a vedení školy, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště,
- do týmu patří celý kolektiv pedagogů, především třídní učitelé,
- hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence,
- pro pedagogy podílející se na realizaci MPP je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty.

7. PREVENCE V RÁMCI VÝUKY PŘEDMĚTŮ

5.1 Primární prevence

Prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji probírána v hodinách:

- rodinné výchovy
- občanské výchovy
- chemie, přírodopisu
- přírodovědy
- prvouky

- vlastivědy
- zeměpisu a dějepisu
- českého jazyka
- tělesné výchovy

Různé aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány. Prevenci provádíme i tehdy, když nastane vhodná situace (např. dotazy dětí, schůzka rodičů, problém ve třídě).

- aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu,
- třídní učitelé se zaměří na problémy svých třídních kolektivů a zařadí preventivní činnost v jednotlivých předmětech podle svých potřeb,
- na druhém stupni bude realizována preventivní činnost třídních učitelů ve spolupráci s vyučujícími všech předmětů.

Dále se budou třídní učitelé řídit Metodickým pokynem MŠMT:

- [Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních \(č.j. MSMT-21149/2016\)](#)
- [Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže \(Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28\)](#)

1.ročník:

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...).
Všechny předměty	Složky záchranného systému – umí přivolat pomoc. Orientují se v dopravě a situacích s ní spojených. Pracují ve skupinách a vzájemně si pomáhají. Utužují si dobré vztahy v kolektivu (předcházení šikaně). Diskutují v hodinách na různá témata.

2. ročník:

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...).
Prvouka	Dodržování domluvených pravidel chování a školního řádu. Vysvětlování sociálních dovedností v sociálních vztazích a při hrách. Respektování individuálních odlišností mezi dětmi, vedení k nenásilnému řešení problémů. Zásady zdravého životního stylu, ochrana zdraví.

3.ročník:

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...).
Český jazyk	Koníčky lidí sbližují – společné trávení volného času (rizikové chování mimo školu). Návykové látky – kouření. Co ještě nevíme?
Prvouka	Člověk a lidé – všichni jsou si rovni, všichni jsou důležití. Člověk mezi lidmi – pravidla slušného chování, školní řád. Dětská práva a povinnosti.

4.ročník:

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)
Český jazyk	Komunikace mezi žáky, rozhovor, sms, e-mail – rizika užívání technologií.
Vlastivěda	Respektování se na ulici, v rodině, ve třídě. Ohleduplné chování v přírodě – vztah k přírodě, chování v parcích.

5.ročník:

Vyučovaný Předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)
Český jazyk	Sms – bezpečnost, pravidla komunikace a ochrana osobních údajů. Naše třída – vztahy.
Vlastivěda	Lidé kolem nás – lidská práva a povinnosti, majetek a vlastnictví. Ohleduplné chování v přírodě – vztah k přírodě, chování v parcích. Chráníme své zdraví – zdravý životní styl, chráníme přírodu, slušné chování. Chráníme přírodu.

6.ročník:

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor
Rodinný život – vztahy v ní a její funkce. Škola a život v ní – proces vzdělávání, pravidla vzdělávání, školní řád, šikana a způsoby jejího řešení. Kulturní a sociální odlišnosti Lidská práva a pravidla lidského soužití. Internet a jeho bezpečné používání, kyberšikana.	Třídní učitelka (ostatní Vyučující – český jazyk, dějepis, Občanská výchova, výchova ke zdraví, informatika.
Vztahy mezi žáky ve třídě – rovné postavení všech žáků. Respektování rozdílných schopností a možností, rozdílné rodinné a sociální prostředí. Vzájemná spolupráce a pomoc, tolerance, respekt. Respekt k životnímu prostředí a jeho ochrana.	

7. ročník:

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor
Vztahy mezi žáky ve třídě – respektování školního řádu. Zásady fair play. Školní řád, šikana a způsoby jejího řešení Kulturní a sociální odlišnosti respekt k odlišným kulturám. Lidská práva a pravidla lidského soužití Internet a jeho bezpečné používání, kyberšikana.	Třídní učitel, ostatní vyučující – Český jazyk, dějepis, zeměpis, Výchova ke zdraví, občanská výchova.
Vztahy mezi žáky ve třídě – rovné postavení všech žáků. Respektování rozdílných schopností a možností, rozdílné rodinné a sociální prostředí. Vzájemná spolupráce a pomoc, tolerance, respekt. Respekt k životnímu prostředí a jeho ochrana. Zdraví a správná životospráva – jedy kolem nás, civilizační choroby a výživa, pohybové aktivity.	

8.ročník:

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor
Rovnost lidských ras, kouření a návykové látky. Poruchy příjmu potravy, první pomoc, rozdíly mezi lidmi - sociální, pohlaví. Nadřazenost jedné rasy. Rodina, přátelé, škola, vztahy mezi žáky ve škole i mimo školu. Člověk jako nejdokonalejší lidský druh.	Třídní učitel, ostatní vyučující – český jazyk, dějepis, zeměpis, Výchova ke zdraví, občanská výchova, německý a anglický jazyk.
Globální problémy lidstva – výtah. Rasová nenávisť, sobectví, vztahy mezi lidmi. Schopnost se o sebe postarat, samostatnost, kamarádství, . Překonání sama sebe. Osobnost, psychické procesy a stavy, člověk v sociálních vztazích.	

9.ročník:

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor
Mezilidské vztahy – manželství, rodina. Alkohol a děti. Poruchy příjmu potravy. Dluh, nereálné splátky. Stres. Gamblerství. Trestně – právní zodpovědnost.	Třídní učitel, ostatní vyučující – Český jazyk, dějepis, zeměpis, Výchova ke zdraví, občanská výchova, německý a anglický jazyk.
Základy finanční matematiky – finanční gramotnost. Poznání a respektování svých finančních schopností.	

5.2 Specifická prevence ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě:

- aktivity a služby, které se zaměřují na práci s populací, u níž lze v případě jejich absence předpokládat další negativní vývoj.

Specifická prevence bude řešena v:

7.ročník: Hlubková témata a mezilidské vztahy

Sedmý ročník se posouvá k hlubším a komplexnějším tématům, které přímo souvisejí se vznikem závislosti a utvářením sociálních postojů:

- Závislosti (Specifická prevence užívání návykových látek): Žáci získají podrobné, věku přiměřené a pravdivé informace o legálních a nelegálních návykových látkách (alkohol, tabák, marihuana atd.). Diskutuje se o mechanismech vzniku závislosti a o jejích psychosociálních a zdravotních důsledcích.
- Hodnoty a sociální rozdíly: Téma se soustředí na osobní hodnotový systém (co je pro mě důležité), což posiluje vnitřní motivaci pro zdravý životní styl. Sociální rozdíly se řeší v kontextu tolerance, xenofobie a rasismu, čímž se rozvíjí empatie a snižuje riziko vyloučení (exkluze) a s ním spojeného rizikového chování.
- Vztahy, muž a žena: Děti se učí o zdravých mezilidských vztazích, emoční inteligenci a přijetí rozdílů mezi pohlavími. Toto téma vytváří základ pro budoucí partnerské vztahy a přispívá k prevenci rizikového sexuálního chování a sexuálního násilí.

8. ročník: Tlak vrstevníků, Sexuální a Reprodukční zdraví, Zdravý Životní Styl

Program v 8. ročníku představuje přechodovou fázi, ve které se žáci učí aplikovat sociální dovednosti v náročnějších situacích, zejména pod vlivem silného tlaku vrstevníků. Klade se důraz na komplexní zdraví a hlubší pochopení fyzických a psychických změn spojených s dospíváním.

9. ročník: Osobnost, zodpovědnost a budoucnost

Závěrečný ročník se zaměřuje na integraci získaných dovedností, uvědomění si vlastní hodnoty a na přechod do dospělosti s plným vědomím právní zodpovědnosti:

- Poznej sám sebe: Tato část je vrcholem sebepoznání. Žáci reflektují své silné a slabé stránky, životní cíle a sebedůvěru. Posiluje se jejich schopnost autoregulace a pocit vlastní efektivity, což je zásadní pro odolnost vůči krizovým situacím a závislostem.
- Partnerské vztahy a sexuální výchova: Probírá se hlouběji téma sexuálního a reprodukčního zdraví, prevence rizikového sexuálního chování a formování etických a rovnoprávných partnerských vztahů. Důraz je kladen na vzájemný respekt a souhlas (konsent).
- Trestněprávní zodpovědnost: Žáci se seznámí s legislativním rámcem a s právními důsledky svého rizikového chování (např. v souvislosti s užíváním drog, šikanou či delikvencí). Cílem je uvědomění si, že s dosažením dospělosti přichází plná zodpovědnost za své činy.

Jak se situace zjišťuje:

- pohovor s rodiči, chování žáků, porušování školního řádu.

Kdo bude situaci řešit:

- jméno učitele nebo externího pracovníka,
- mapování situace třídním učitelem, metodikem prevence – vzájemná spolupráce, pohovor se žákem.

Kdy bude situace řešena:

- v průběhu školního roku 2025-2026

S použitím jakých metod bude intervence vedena:

- rozhovor
- pozorování
- aktivity zaměřené na nápravu rizikového chování.

Způsob ověření efektivity intervence:

- zpětná vazba- žáci -
rodiče - vyučující

6. NADSTAVBOVÉ AKTIVITY V RÁMCI ŠKOLY

6.1 Jednorázové akce

6.2 Nabídka zájmových kroužků:

Šachy do škol – spolupráce s šachovou školou Velešín

název	vedoucí kroužku	termín	počet	místo
Sportovní hry 4. a 5. ročník	Mgr. Luděk Kopřiva	středa 12:45–13:30	16	tělocvična
Pěvecký kroužek I (Kořata 1.– 4. ročník)	Mgr. Iva Olšanová Mgr. Petra Krčmářová	pondělí 13:00–13:45	58	hudebna
Pěvecký kroužek II (Rolničky 4.–9. ročník)	Mgr. Petra Krčmářová	pondělí 14:00–14:45	21	hudebna
Kroužek výukových programů	Mgr. Libuše Rynešová	čtvrtek 13:00 – 14:00	11	uč. informatiky
Jazyková výchova I	Mgr. Věra Kyselová	pondělí 11:45–12:45	8	1. A
Kroužek anglického jazyka a gramatiky	Mgr. Jiří Meisl	pondělí 14:00– 14:45	8	8. B
Výtvarka po škole	Mgr. Pavlína Tomsová	čtvrtek 14:00–15:30	10	5. A
Hravé učení	Mgr. Libuše Rynešová	úterý 13:00–14:00	10	5. B
Činnostní učení	Bc. Kateřina Juhaňáková	středa 12:50–13:50	11	3. C
Novinářský kroužek	Mgr. Helena Rubešová	pondělí 13:30–14:30	9	uč. informatiky
<i>Při školní družině</i>				
Kroužek pracovních činností	Pavlína Neubauerová	úterý 14:30–16:15		družina 1. odd.
Kroužek šití a háčkování	Iryna Leliakova	úterý 14:00–15:00		družina

6.3 Volnočasové aktivity pro žáky

- Školní knihovna a informační centrum
- Každý měsíc se schází zástupci žáků s vedením školy – Školní samospráva
- Zájmové kroužky organizované městem Velešín.
- Internetové odkazy a poradny:
 - ☐ www.adiktologie.cz
 - ☐ www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)
 - ☐ www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)
 - ☐ www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)

- ☐ www.detskaprava.cz
- ☐ www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)
- ☐ www.drogovaporadna.cz
- ☐ www.minimalizacesikany.cz
- ☐ www.modralinka.cz
- ☐ www.nasedite.cz
- ☐ www.odrogach.cz
- ☐ www.koordona.cz (koalice neziskových organizací proti domácímu násilí)
- ☐ www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)
- ☐ www.podaneruce.cz
- ☐ www.poradenskecentrum.cz
- ☐ www.prestantekourit.cz
- ☐ www.sikana.cz
- ☐ www.spondea.cz (krizové centrum)

- Důležitá telefonní čísla:

- Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy a linka důvěry tel: 387

438 703

- Linka bezpečí: 800 155 555

- Linka vzkaz domů: 800 111 113

- Linka důvěry: 387 313 030

7. EVALUACE MPP

- Metodik prevence rizikového chování vede záznamy o projednávaných mimořádných situacích a při výskytu nežádoucích jevů.
- Metodik prevence vypracovává MPP, hodnocení MPP.
- Zajišťuje podklady pro řešení nežádoucích jevů ve škole.

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele školy s MPP		
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP		

Ve Velešíně dne

Mgr. Luděk Kopřiva, ředitel školy